

A „hétfrontos” békességről

Egy kicsit a biológiáról akarok most beszélni, egy kicsit az irodalomról, és nem a politikáról. Jó komám megvádolt ugyanis a minap, hogy elővettem az óstokos-kocsányos kétfrontos harcot, és a jobb oldalon nem tud a növények hazafiátlanok, meg a balnak is. Mit lehet erre felelni? Lehet az hétfrontos is, ha valaki hetet akar beledátni. Erről jutott eszembe a mostani valami.

Kezdjük az élővilággal! A növénytannal. Vegyük példának a tölgyfát, mert az állítólag több száz évig is él. Tövére akár allegorikusan demokráciának is nevezhetnénk, ha a politika pókhálóját bele akarnánk keverni. Ahogy kibújik a csíra a makkból, azonnal ágakra hasad. Ha kétszáz éves a fa, fő ágai is annyiak. Állítólag minden ágához külön vezeték szállítja a gyökerekből a nedvet, pártállás nélkül. Mondhatnám mindegyiket a demokrácia gyermekének is, de ismétlem, nem a politikáról akarok beszélni. Tény, ha egyik ága elszárad, netán villám tépi le, a többi még dolgozik, és hálából visszatáplálja a tövet is, meg a gyökereket is. Arról azonban nem tud a növények tudománya, hogy az ágak egymás ellen dolgoztak volna valaha is. Ha mégis említeném a politikát, és az ágakhoz a pártokat hasonlítanám, azonnal fejére állna ez az egészséges teória. Mert ott mást se tesznek a hangadók, egymás ágait tördelik szakadatlan.

Váltsunk át az irodalomra. Legalább ennyire közel áll az is a lekemhez. Van, ugye, hazafias költészet is benne, és az édestestvére a politikának. Attól függ, honnan nézzük. Az egyik párt hazafiasnak mondja, a másik vastagon hazafiátlanok, árulóknak, megymásnak. Elővettem a minap Riedl Frigyes Arany Jánosról írott könyvét. A jóka ördögét kerestem benne, de másfajta ördögöt találtam.

Tudom, nem mindenki ismeri Riedl Frigyes, ezért el kell mondanom, hogy újságíró is volt bohó ifjonti korában, aztán tanárként működött, később az akadémia levelező tagja lett, és a pesti egyetemen Gyulai Pál utóda. Nem akáki tehát. Egyik helyen azt írja – azt mondta előadásában –, hogy Petőfi és Arany a legmagyarabb költő volt. „Ha a magyar ember eltűnnék e világról, ha ismét tenger hullámoznék az Alföld végtelen rónán a Kárpátok tengerpartjái, akkor is még Petőfi és Arany műveiből rekonstruálni lehetne...” Előhozza példaként A nagyidai cigányokat is, Arany kétségbeesett vidámságára utalva. Olvassuk csak! „...a cigánymagyarok elpufogatják a levegőbe puskaporukat, pedig takarékoskodni kellene vele: hivatalokat osztogatnak álomországban; és folytonosan azt teszik, amitől 'Az elveszett alkotmányban', a szabadságháború küszöbén leginkább óvta honfitársait: pártoskodnak.”

Nem én mondom, az irodalom mondja. Most is pufogatnak, hivatalokat osztogatnak, most is emlegetnek egy bizonyos alkotmányt, és most is pártoskodnak. De még mennyire! Aki képes „kipufogatni” a sorból, ha nem is húzzák karóba, de frakciófegyelmével, pénzbürséggel fenyegetik. Föltehetően kihagyják a legközelebbi hivatalosztásból is.

Kétszáz esztendő is él az előbb már említett tölgyfa. Arany János bölcsessége még csak százötven körül mocorog, bár a tölgyek alatt is töltekezett, de tudjuk, nem az ő kútfejből bukkant elő először. Ma azt szokták mondani, ha két magyar összehajol, három pártot szervez. Lehet az hét is. Vonjuk egybe most a tölgyfát az irodalommal: erős a tő, eltáplálja mindegyiket. Amíg ki nem szárad. Mi, a kis ágakon ácsingózók, néha kénytelenek vagyunk észrevenni, pártok halnak el, de nő helyettük másik. Hogy a hétfrontos harcból hétfrontos békesség soha ne lehessen.

H. D.

Lakatos Jenő villanyszerelőként, Rácz József tanárként kezdte pályáját

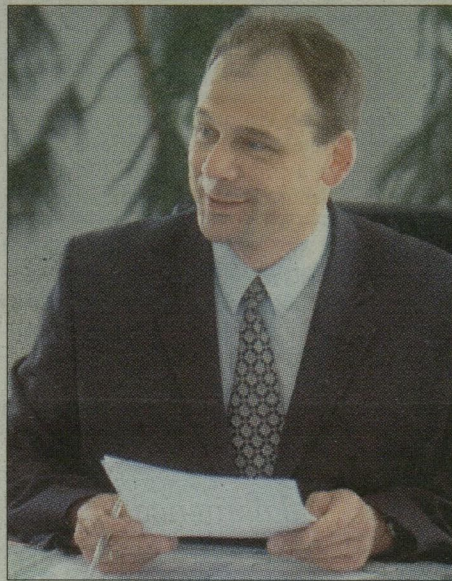
Presztízis-díjas karriererek

Két sikeres cégvezető pályakezdését idézzük – egyikük tavaly, másikuk tavalyelőtt érdemelte ki Az év üzletembere díjat a Délmagyarország Presztízis-gáláján. Rácz József egy szakközépiskolai tanári állásból indult, Lakatos Jenő villanyszerelő szakmunkás volt az egykori NDK-ban.

A Délmagyarország Presztízis-gáláján Az év üzletembere díjat 2005-ben Lakatos Jenő, a Főszer Electric Zrt. vezérigazgatója érdemelte ki. A régió egyik legnagyobb elektromos szerelőipari társaságának első embere már gyermekkorában is kivette a részét a munkából: az üllési fiú szőlőt permeteztet a családi birtokon, nyaranta a helyi termelőszövetkezettel paprikát kapált, barackot és spárgát szedett. Kollégistaként vagonból lapátolt szenet, és kévevágo cséplőgépen volt napszámos. A középiskola elvégzése után, 1969-ben az akkori NDK-ban kezdett el dolgozni.

A két ország közötti megállapodás értelmében villamosipari szakembereket fogadott az egykori Kelet-Németország. Előbb Jénában, majd Rudolstadtban helyezkedtem el villanyszerelőként. Egy nyolcezer fős gigavállalat, egy óriás textilmű vezérlőterméből irányítottuk a legmodernebb gépsorokat – nosztalgizált Lakatos Jenő. A német kollégák mellett a munkafolyamatokat és a nyelvet is gyorsan elsajátították.

– Tizenkilenc évesen egy teljesen más vi-

Rácz József, a Mórakert vezetője kollégiumi nevelőként indult

Fotó: Schmidt Andrea

Lakatos Jenő, a Főszer vezérigazgatója az egykori NDK-ban kezdett dolgozni

Fotó: Karnok Csaba

lágba csöppentünk, ahol két és félszer annyit kerestünk, mintha itthon dolgoztunk volna. Gyorsan befogadtak bennünket, és ebben a sport is sokat segített. Az itthoni megyei első osztálynak megfelelő ligában fociztam támadó középpályásként. Ha edzőtáborról vagy mérkőzésről volt szó, a munkahelyemen is toleráltak a hiányzást – beszélt NDK-s élményeiről a vezérigazgató.

Tavaly Rácz Józsefnek, a Mórakert Termelői Értékesítő Szövetkezet első emberének a munkáját ismerte el a független szakemberekből álló Presztízis-zsúri: ő lett Az év vállalkozója. Nem az üzleti szférából indult a karrierje: két évig tanított a Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskolában. – Az agrármérnöki és a mérnök-tanári diplomám megszerzése után a Volán-telep melletti fiúköllérgumba vettem fel nevelőket, majd idővel óráadó tanárként is foglalkoztattak. A bentlakásos rendszerben a srácok délutáni felügyelete mellett esténként focira is jutott időnk – emlékezett vissza erre az időszakra a kétygermekes családapa. A Zsombón élő pedagógus a helyi falugazdásztól hallott a Mórakert pályázatáról. A cég ügyvezető igazgatót keresett.

– Minden tapasztalat nélkül kerültem Mórakertre. Állítólag az ambíció miatt szavaz-

tak nekem bizalmat. A legnagyobb nyárbán kezdtem a munkát. Az áruátvételtől, a raktárosi és a pénztárosi feladatokon át a sofőrökéig mindent egyedül csináltam. 1996 teléig én voltam a szövetkezet első és több hónapon keresztül az egyetlen főállású alkalmazottja – beszélt teendőiről. – Névlegesen már a kezdetektől ügyvezető igazgató voltam, csak a feladatköröm változott évről évre. A fizikai munka előbb kereskedelmi, majd cégvezetői feladatokra változott. Ma már több mint száz főt foglalkoztató céget kell irányítanom – mondta büszkén.

HORVÁTH LEVENTE

EGY SIKERHEZ VEZETŐ ÚT ÁLLOMÁSAI

Amikor Lakatos Jenő 1972-ben hazatért az NDK-ból, a mostani cége jogelődjénél helyezkedett el művezetőként. Az akkor még állami vállalat a fővárosból Szegedre helyezte, hogy levelezőnyelje a déli régió munkálatait. Néhány év alatt építészvezető, majd főépítés-vezető lett. Időközben két diplomát is szerzett, és azóta is folyamatosan tanul. 1984-ben nevezték ki üzemigazgatónak. Miután jelentkeztek a szegedi üzemigazgatóság privatizációjára, 91-ben kivásárolták, és öt társával megalakították a Főszer. Ekkor indult a máig tartó sikertörténet.

Az úszónő újra úszik – igaz, csak a jobb erőnlét miatt

Risztov Éva a motorsportban képzeli el új életét

Risztov Éváról legutóbb január utolsó napján olvashattak lapunkban. A medence utáni életéről beszélt, és éppen – egy sibalet miatt – műtét előtt állt. Az operáción szerencsésen túl van, és ismét rendszeresen úszik; igaz, csak a jobb erőnlét miatt, mert új karrierjét a motorsportban képzeli el.

– Most nem tudunk beszélgetni, ugyanis éppen egy biciklis edzés kellős közepén vagyok a barátommal, a szinkronszínész Molnár Ilonával. Az egyik rajzfilmben ő Deede magyar hangja, együtt kereközünk – mondta Risztov Éva –, de mindjárt fújunk egy kicsit és visszahívunk.

Mindet a motorozásért

A kialakított időpontban csörgött a mobilom. Éva volt: – Most jó, itt ülünk a Margitszigeten, és nézzük a lassan tovahömpölygő Dunát. Nagyon szép... A fővárosiak arról is vitatkoznak, melyik a jobb: Pestről Budát vagy Budáról Pestet nézni. Szerintem mind a kettő szuper. A kerékpározás? A motorozás miatt kell. És úszom is, jó négy hete kezdtem újra, heti két-három alkalommal három-négyezer métert tempózom. De csakis a jobb erőnlét miatt.

Való igaz, az úszás karbantart. Évát Vásárhelyen legutóbb tavaly októberben az 56-os emlékváltó tagjaként láthatták az érdeklődők. Most Monoron szeli a habokat, ott és Nyáregyházán vannak a motoros tréningek Dylski Au-

Risztov Éva már a krosszversenyekre „gyúr”

Fotó: DM/ DV

relnek, a Full-Gas Racing Team mesterének az irányításával. Évának valóban már csak kiegészítő sport lehet az úszás, korábbi legjobbjától 10 másodperce is elmarad, kétszáz méter vegye-

sen. De ez már egyáltalán nem fontos a számára.

Bizonyítani akar

– Pillanatnyilag enduro motorom van, ezen begyakorolhatom

azt, amit a krosszon tudni kell, ráérezhetek az izére. Valószínűleg augusztus 25-én, 26-án mutatkozom be Nyáregyházán, akkor meglesz az új gépem is. Közben csábítgatnak, hogy in-

NAGYAPJA BABETTÁJÁN HÚZTA ELŐSZÖR A GÁZT

Klubja, a Full-Gas Racing Team honlapján úgy mutatja be Risztov Évát, mint a csapat egyetlen női versenyzőjét. Az egyesületnek az idei esztendőől tagja, de a motorok, a motorozás iránti vonzalma régebbi keletű: 7 évesen nagyapja Babettáján húzta először a gázt, majd 14 évesen már egy robotgót is kipróbálhatott. De a sérülésveszély miatt edzői hamar „leszedték” a kétkerekűről, majd a 20 évesen szerzett 250 köbcentis krosszmotorról is leparancsolták. Most azonban már ez választott sportága: – Tudok küzdeni és harcolni. Ha leesek a motorról, újból felülök rá, és tovább megyek. Ha összetöröm magam, akkor a leggyorsabb gyógyulási módot fogom választani, csak hogy újra, minél előbb nyeregben lehessenek – vallja Éva a Full-Gas Racing Team honlapján.

duljak a jetskisek amatőr bajnokságán, minden tárgyi, technikai feltételt biztosítanak. Gondolkozom. De erről csakis a hét vége kellemes eltöltéseként lehet szó, egy fenékkal nem lehet két lovat megülni.

Február közepén műtötték a jobb térdét – a január eleji sibalet „hozományaként” –, Knoll Zsolt operálta meg. A beavatkozás remekül sikerült, már öt hete motorozik – a fentiekből talán már kiderült –, és intenzív edzés-munkát végez: – Tökéletes a lá-

am, olyan jó, hogy akár focizhatnék is vele. Hogy a balra mikor kerül sor? Nem tudom, most nem erőltetném, pillanatnyilag úgy érzem, minden rendben van. Majd ha megint történik velem valami – erre akár mérget lehetne venni... –, egy füst alatt a kettőt. Az újabb sibaletnél? Köszö! – mondta kacagva.

Éva most csak az új karrierje építésével kíván foglalkozni. Biztos többen azt mondják, Risztovnak csak a szája jár, álmodozik, ez csak egy fellángolás. – Nos, két év múlva már úgy, olyan eredményekkel szeretnék odaállni a kétkedők elé, hogy megkérdézhessem: mi van azzal a fellángolással? Imádom ezt a sportágat. Semmit sem erőltetnek rám, nem „ütnek, vernek”, úgy csinálom, ahogy nekem jólesik. Én pedig bizonyítani akarok.

Szentesen és Vásárhelyen

Mint arról már volt szó, a medencéhez ismét közelít – a Melbourne-ben rendezett világbajnokság magyar eredményeire csak annyit mondott: no comment –, május utolsó hetében egy szentesi úszóversenyre hivatalos, díjátadóként. Az sem elképzelhetetlen, hogy vízbe csobban. Az viszont biztos, hogy Vásárhelyen is feltűnik majd, ellátogat kedvenc helyeire, és minden haverral, barátal találkozni akar.

IMRE PÉTER